

BOLETÍN DE IGUALDADE

O Boletín de Igualdade é unha publicación mensual dixital en acceso libre da Unidade de Igualdade da Universidade de Vigo.

Cada número recolle información de interese sobre actividades formativas, convocatorias, congresos e seminarios, novas e recursos sobre igualdade de xénero.

Se queres achegar información, envía as tuas suxestións, por correo-e antes do día 28 de cada mes.

UNIDADE DE IGUALDADE

Edificio Ernestina Otero 1º andar

Campus universitario

Vigo-36310

igualdade@uvigo.gal

986 813 419

Unidade de Igualdade

Universidade de Vigo

CONTIDO

AXENDA.....	4
FORMACIÓN.....	4
CONGRESOS E SEMINARIOS	4
CONVOCATORIAS	5
SUXESTIÓNS	7
RECURSOS.....	8
NOVAS DO DUVI.....	11
NOVAS.....	11
DATOS.....	11
FERRAMENTAS DE IGUALDADE	13

AGOSTO

	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres	Sábado	Domingo
31	31	1	2	3	4	5	6
32	7	8	9	10	11	12	13
33	14	15 <small>Día da Asunción</small>	16 <small>San Roque —Festivo local en Vigo</small>	17	18	19	20
34	21	22	23	24	25	26	27
35	28	29	30	31	1	2	3

AXENDA

A Universidade de Vigo pecha toda a súa actividade entre o 7 e o 22 de agosto polo que neste mes non hai ningunha actividade programada.

Agardamos que teñades un bo verán!

FORMACIÓN

Obradoiro «Interseccións escurecidas: entendendo a raza, o xénero e a política en contextos europeos» (EN) [+Info](#)

Do 15-17 de agosto de 2023, Universidade de Ciencias e Artes Aplicadas de Lucerna (Suíza).

Curso: Igualdade de xénero nas relacións laborais. Plans de igualdade e outras ferramentas [+Info](#)

Formación presencial de 150 h Preinscrición aberta ata o 4 de setembro.

Experta/o en Violencia de Género e Igualdad [+Info](#)

Título da Universidad de Huelva en modalidade híbrida. O período de preinscrición remata o 15 de outubro.

No [Boletín núm. 78](#), do mes de xuño, incluimos unha listaxe actualizada con toda a formación universitaria en Estudos de Xénero e Igualdade que está dispoñible para consulta.

Nociones Comunes [+Info](#)

Como cada ano a iniciativa ofrece en aberto as gravacións de toda a súa oferta formativa, entre os que hai propostas arredor dos feminismos.

CONGRESOS E SEMINARIOS

Women in Games [+Info](#)

Conferencia anual en liña o 20 de setembro.

XIV Congreso de la Sociedad Española de Fenomenología (SEFE): Fenomenología, feminismo e intersubjetividad [+Info](#)

27, 28 e 29 de setembro de 2023. Sede Escuelas Pías de UNED Madrid.

Congreso internacional Igualdad, ciencia y tecnología; por un cambio de paradigma [+Info](#)

Organizado por Emakunde-Instituto Vasco de la Mujer os días 23 e 24 de outubro no Palacio Miramar de Donostia.

II Conferencia para acabar con las violencias de género en la academia [+Info](#)

O 23 e 24 de outubro en Bilbao terá lugar este encontro organizado polo Ministerio de Universidades con motivo de la presidencia española do Consello da Unión Europea, coa colaboración do proxecto UNISAFE. O proceso de inscrición publicarase no mes de setembro.

CONVOCATORIAS

Premios da Delegación do Goberno contra a Violencia de Xénero a teses de doutoramento sobre violencia contra a muller para o ano 2023 [+Info](#)

O prazo de solicitudes remata o 4 de agosto.

Monográfico «Corporalidades: diálogos en torno a sujeto y género». Clepsydra: Revista Internacional de estudios de género y teoría feminista [+Info](#)

Recepción de orixinais ata o 1 de setembro de 2023.

Cuarto Congreso Internacional «Género y sexualidad en las culturas hispánicas Masculinidades disidentes» [+Info](#)

Recepción de propostas ata o 10 de setembro de 2023.

Licitación do EIGE [+Info](#)

Convocatoria aberta ata o 11 de setembro para seleccionar unha proposta para a sexta revisión a escala da UE da implementación da Plataforma de Acción de Beijing: Beijing+30.

VII Premio de investigaciónes feministas en materia de igualdade. Cátedra sobre Igualdad y Género [+Info](#)

Convocatoria do Instituto Aragonés de la Mujer e a Universidad de Zaragoza, a través da Cátedra sobre Igualdad y Género. Prazo de presentación, de traballos inéditos e orixinais, ata o 15 de setembro.

I Congreso Internacional sobre Estudios Africanos y Decoloniales: aportes para la deconstrucción del pensamiento académico [+Info](#)

Poden presentarse resúmenes de propostas ata o 15 de setembro. As mesas temáticas programadas en formato presencial son:

- Diversidade cultural e estratexias antirracistas
- Feminismos decoloniais
- Decolonialidade do saber: avances, oportunidades e retos
- Fronteiras e transculturalidade en saúde: enfoques cara ao acceso global e os dereitos fundamentais

V Premio Alicia Herrera artigos jurídicos mujer y derecho [+Info](#)

Prazo de presentación até o 20 de setembro de 2023.

Xénero, Traballo e Organización. 14ª Conferencia Internacional Interdisciplinar [+Info](#)

O tema desta edición é: Imaxinando intercambios de coñecemento descolonizados: Abrazar a Xustiza, a Equidade, a Diversidade e a Descolonización, Inclusión e Camiño da Indixenización (JEDDII). A convocatoria para recibir propostas péchase o 25 de setembro.

Premios EGERIA á inclusión da perspectiva de xénero no TFG, TFM e teses de doutoramento da Universidade de Vigo, 2022/2023 [+Info](#)

Premios GIRLGEEKPOWER da Cátedra de Feminismos 4.0 DEPO-UVigo, 2023/2024 [+Info](#)

V Edición do Seminario Internacional de Investigadorxs Feministas na UCM. Novembro Feminista [+Info](#)

Pódense enviar propostas ata o 30 de setembro.

Número especial da revista Papeles del CEIC. Por que a socioloxía cuantitativa debe saír dos armarios? [+Info](#)

Aberta a recepción de artigos ata o 30 de setembro de 2023.

Premio de Investigación Feminista Generosidad [+Info](#)

Recoñecemento de 3 000 euros para investigacións científicas no ámbito das ciencias sociais e humanas, así como estudos multidisciplinares que fagan unha aportación meritoria á igualdade das mulleres por razón de xénero, discapacidade e dereitos humanos. Presentación ata o 30 de setembro.

VIII Edición do Concurso de Fotografía e IV Edición do Concurso de Video Xenerosidade «Yo decido». Fundación Cermi Mulleres [+Info](#)

O prazo de presentación de obras finaliza o 30 de setembro de 2023.

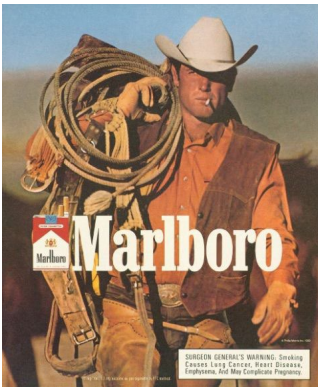
VIII Congreso Economía Feminista [+Info](#)

Presentación de propostas ata o 30 de novembro.

Científicas e innovadoras [+Info](#)

A Unidade de Mujeres y Ciencia do Ministerio de Ciencia quere ampliar a plataforma na que se recollen os perfiles de científicas e innovadoras que teñan recibido premios e distincións en I+D+i. Os datos poden enviarse a umyc@ciencia.gob.es

SUXESTIÓNS

O concepto de **masculinidade hexemónica**, agora cuestionado, foi proposto por primeira vez a comezos da década de 1980 en Australia e sistematizado no artigo «Cara a unha nova Socioloxía da masculinidade» (Carrigan, Connell, e Lee, 1985), onde se propuña un modelo de múltiples masculinidades e relacións de poder. Nos Estudos de Xénero isto supuxo iniciar un campo de estudo e investigación que apostaba por poñer o foco no grupo dominante.

Esta masculinidade hexemónica ou patriarcal fai referencia a un patrón de prácticas que favorecen a continuidade da dominación dos homes neste sistema sociocultural concreto e tamén sobre as mulleres. Unha masculinidade excluín-te e encarnada por unha minoría de homes (heterosexuais, de clase media-alta) aínda que se normalizou e estendeu como o modelo de referencia ao que aspirar.

Este modelo dominante impúxose a través da cultura, do poder exercido nas institucións e, nalgúns ocasións, tamén a través do uso da forza. No sistema xerárquico e desigual no que vivimos é a categoría dominante sobre outras construcións de xénero, como serían as mulleres ou os homes que non se axustan a ese modelo ou que o rexeitan. Esta posición supón vantaxes e privilexios para os homes que se adaptan a esa norma, mais tamén para eles ten efectos negativos.

O interese por analizar e coñecer esta dimensión do xénero fixo que, a partir da década de 1980, se desenvolverán estudos especializados na masculinidade nas universidades norteamericanas. Este novo campo de investigación naceu inspirados polos traballo previo dos estudos de xénero, estudos feministas e das mulleres; os estudos sobre a homosexualidade e a loita polos dereitos civís que puxeron de manifesto a crise da «masculinidade branca heterosexual» hexemónica.

Académicos como Harry Brod, Martin Acker, Shepherd Bliss, Sam Femiano, Martin Fiebert, e Mike Messner –quen formaban o [Men's Studies Task Group](#)– impulsaron estes estudos a través da American Men's Studies Association (1991), que pretende «desenvolver os estudos críticos dos homes e as masculinidades a nivel mundial» desde posturas profeministas.

No caso español, de forma máis institucionalizada, desde 2019 a Universidad Miguel Hernández oferta o [Título de Especialista Universitario en Masculinidades, Género e Igualdad](#). Un ano despois a UCM, a UPV-EHU e a Fundación Cepaim e Promundo organizaron o especialización universitaria en [Género, Masculinidades y Acción Social](#) cun enfoque máis centrado na intervención.

Impulsado por un grupo da UMH desde 2021 está en marcha o [Observatorio de las Masculinidades](#).

Nos últimos anos estamos ante o que especialistas no tema denominan un **cambio no proceso de subxectivación** e que, no caso dos homes, se presenta con dúas posibilidades: os homes que cuestionan a masculinidade e buscan modelos alternativos de estar e de relacionarse e os homes que optan por posturas reaccionarias a os cambios sociopolíticos actuais, pretenden

voltar a un pasado idílico que non existe e proxectan cara outros individuos concretos os seus malestares de xénero (feministas, colectivo LGBTQI+ e migrantes).

Todos estes procesos están a provocar un aumento no interese por estas cuestións e tamén nas publicacións especializadas e na creación de recursos, polo que resulta máis doado achegarse a coñecer estas propostas.

De esquerda a dereita; o curso Novas Masculinidades de Jorge García María para o Itinerario Formativo Virtual en Xénero, o documental *Clonar a un hombre* (Iván Roiz, 2020) producido polo colectivo Masculinidades Beta; *Reescrituras de la masculinidad Hombres y Feminismo* de Josep M. Armengol; o podcast Macho Alfalfa e o filme *The Bro Code* (Thomas Keith, 2011).

Na Unidade de Igualdade estamos a traballar en diferentes accións arredor das masculinidades. Unha delas é a creación dun repertorio de recursos críticos para afondar nestas cuestións que se publicará proximamente na nosa web e se difundirá a través das canles da Unidade de Igualdade.

RECURSOS

Real decreto 669/2023, de 18 de xullo, polo que se regula o Distintivo de Igualdad de Xénero en I+D+I [+Info](#)

Real decreto polo que se regula a acreditación estatal para o acceso aos corpos docentes universitarios e o réxime dos concursos de acceso aos ditos corpos [+Info](#)

Equidade para as mulleres na ciencia. Desmantelando as barreiras sistémicas ao avance (EN) [+Info](#)

Este traballo de Cassidy R. Sugimoto e Vincent Larivière é a primeira análise empírica a gran escala da fenda de xénero na ciencia, que mostra como a estrutura do traballo científico e as recompensas -publicacións, citas, financiamento- dificultan sistematicamente o avance profesional das mulleres. [Aquí](#) podes ler unha reseña do libro.

Informe con recomendacións á Comisión sobre a definición da violencia de xénero como novo ámbito delitivo recollido no artigo 83.1 do Tratado de Fundación da Unión Europea [+Info](#)

Barreiras e asistencia para mulleres líderes na academia no ámbito CTEM nos Estados Unidos (EN) [+Info](#)

Non só para os rapaces Por que necesitamos máis mulleres na ciencia (EN) [+Info](#)

Informe de políticas sobre a economía violeta/Cuidados + (EN) [+Info](#)

Visibilidade e recoñecemento das científicas estadounidenses [+Info](#)

Estudo multipais da ONU sobre os homes e a violencia: Estudo multipais das Nacións Unidas sobre os homes e a violencia en Asia e o Pacífico. Conxunto de datos [+Info](#)

Mulleres na política: 2023 [+Info](#)

Mapa da Unión Interparlamentaria (UIP) e ONU Mujeres que presenta os datos sobre mulleres en postos executivos e parlamentos nacionais a 1 de xaneiro de 2023.

Gravación de «Cóntancho as matemáticas: Maryam Mirzakhani e Ixchel D. Gutiérrez [+Info](#)

Proxecto educativo, deseñado desde MaReMa, o grupo de innovación docente Materiais e Recursos en Matemáticas da Universidade de Vigo, co obxectivo de estimular as vocacións matemáticas entre o estudantado de Educación Primaria y primeiros cursos de Educación Secundaria.

Informes Mujeres Investigadoras da Comisión de Mujeres y Ciencia del CSIC [+Info](#)

Índice de Normas Sociales de Género. Informe do Programa das Nacións Unidas para o Desenvolvemento (PNUD) (EN) [+Info](#)

As mulleres no liderado enfróntanse ao edadismo en todas as idades(EN) [+Info](#)

Amplificación das desigualdades: percepción de xénero sobre a flexibilidade laboral e a división do traballo doméstico durante a pandemia de COVID-19 (EN) [+Info](#)

Documental Manipulación: Sexo, cámara, poder (Nina Menkes, 2022)

Impacto do COVID-19 na igualdade de xénero na investigación e innovación (EN) [+Info](#)

Violencia institucional contra las madres y la infancia. Aplicación del falso síndrome de alienación parental en España [+Info](#)

Catálogo de referencia de políticas y servicios en materia de violencia contra las mujeres conforme a los estándares internacionales de derechos humanos [+Info](#)

Abordar a igualdade de xénero na investigación e a innovación (EN) [+Info](#)

Os científicos con varias subvencións dos NIH (Institutos Nacionais de saúde) son na súa maioría homes e brancos (EN) [+Info](#)

Guía Sexualidades en clave cultural [+Info](#)

Revista de Género e Igualdad iQual, nº 6, febreiro 2023 [+Info](#)

Comprender a violación na Unión Europea: a necesidade esencial da recollida de datos administrativos (EN) [+Info](#)

Gravacións da xornada final de difusión: Promoción e implementación da dimensión de sexo e xénero na investigación do proxecto europeo GENDER-NET Plus- Promoting gender equality in H2020 and the ERA (EN) [+Info](#)

Sesión 1: Mellorar a atención as persoas en situación de vulnerabilidade

Sesión 2: Creación de políticas contra a violencia de xénero

Sesión 3: Desentrañar a dimensión sexo/xénero da saúde/medicina

Sesión 4: Abordar os roles de xénero

A necesidade de acabar coa ciberviolencia- Entrevista á experta Eleonora Esposito. Episodio do podcast *WAVE - Women against Violence Europe* (EN) [+Info](#)

Gravación de «Cóntancho as matemáticas: Emmy Noether y Olga Pérez» [+Info](#)

Proxecto educativo, deseñado desde MaReMa, o grupo de innovación docente Materiais e Recursos en Matemáticas da Universidade de Vigo, co obxectivo de estimular as vocacións matemáticas entre o estudiantado de Educación Primaria y primeiros cursos de Educación Secundaria.

As mulleres xa eran desiguais no mundo da saúde global. A pandemia agravouno (EN) [+Info](#)

Informe «Voces científicas en femenino. La mujer y la niña en la ciencia española, europea y global.» 2023 [+Info](#)

Emprendemento verde das mulleres e emprendemento das mulleres no ámbito rural. Informe 2023 [+Info](#)

Grabación da Xornada «As mulleres no emprendemento verde e rural» do Ministerio Transición Ecolóxica e Reto Demográfico [+Info](#)

Igualdade en Cifras MEFP [+Info](#)

Informe «Diversidade e STEM: mulleres, minorías e persoas con discapacidade» 2023 (EN) [+Info](#)

Porfolio completo das Guerrilla girls 1985-2021 (EN) [+Info](#)

Un portafolio de 124 carteis, 2 boletíns, 9 vídeos e 6 libros creados por Guerrilla Girls entre 1985 e 2021 e firmados por membras fundadoras.

Rompendo o nesgo: como lograr a Equidade de xénero na conservación (EN) [+Info](#)

NOVAS DO DUVI

A Deputación distingue a traxectoria como escritora e investigadora da profesora Rexina Vega [+Info](#)

A UVigo destina 6000 euros a fomentar os estudos STEM entre as mulleres a través dos premios GirlGeekPower [+Info](#)

A UVigo edita a terceira edición do catálogo 'Quero ser investigadora' para continuar fomentando as vocacións científicas entre a mocidade [+Info](#)

As nais seguen asumindo en maior medida as tarefas cotiás asociadas á crianza [+Info](#)

Unha científica de Cintecx utiliza residuos da produción de aceite de oliva para a depuración de restos de medicamentos nas augas residuais [+Info](#)

Unha exposición visibiliza a loita das mulleres afgás polo seu futuro e o do seu país [+Info](#)

Juana de Vega, 150 anos do legado dunha “muller e política única do século XIX” [+Info](#)

NOVAS

Un estudo demostra que as nais asumen en maior medida os labores da crianza (ES) [+Info](#)

O invisible autismo nas mulleres: «Tardei 37 anos en descubrir por que son como son» (ES) [+Info](#)

Como séculos de sexismo excluiron ás mulleres da ciencia, e como reparar o equilibrio (EN) [+Info](#)

As adolescentes xa non esconden que queren ser enxeñeiras (ES) [+Info](#)

A primeira lideresa da historia da península Ibérica (ES) [+Info](#) A sepultada Dama de Marfil de España revela o papel de liderado das mulleres na antigüidade (EN) [+Info](#) O señor del Marfil era unha señora: unha tumba de Sevilla demostra o papel de liderado da muller fai 5 000 anos [+Info](#)

Acosadas e expulsadas: as mulleres loitan contra o machismo para gañar espazo no mundo dos videoxogos (ES) [+Info](#)

As autoras perderon presenza nas librerías en 2022 (ES) [+Info](#)

Por que hai máis casos de alzhéimer entre mulleres? (ES) [+Info](#)

Unha nena non pensa en investigar, é curiosa (GAL) [+Info](#)

Enquisa mundial acaba co mito do «home cazador» (EN) [+Info](#)

A Deputación e a UVigo revalidan a súa alianza na Cátedra de Feminismos 4.0 [+Info](#)

As mulleres sempre cazaron tanto coma os homes (ES) [+Info](#)

Os países da UE acordan a adhesión do club comunitario ao Convenio de Istambul (ES) [+Info](#)

A Comisión de Igualdade da UE pide criminalizar aos clientes para loitar contra o proxenetismo (ES) [+Info](#)

A CEDAW pide a España medidas máis enérxicas contra a prostitución e o traballo forzado (ES) [+Info](#)

Endometriose: a ciencia empeza a desvelar o misterio dunha enfermidade que afecta a millóns de mulleres (ES) [+Info](#)

Non te enfades, ponte en igualdade: acabar coa misoxinia na ciencia (EN) [+Info](#)

Os shocks económicos están acabando co progreso ena igualdade de xénero: Informe Global de Fenda de Xénero 2023 (EN) [+Info](#)

DATOS

Informe Global de Fenda de Xénero 2023 [+Info](#)

Observatorio de Igualdade da UVigo [+Info](#)

Mulleres en cifras. Mulleres e homes en España [+Info](#)

Publicación realizada polo INE en colaboración co IMIO. Esta publicación periódica difunde indicadores de xénero relevantes en distintos ámbitos.

Científicas en Cifras 2023 [+Info](#)

Boletín Estatístico Mensual da Delegación de Goberno contra a Violencia de Xénero [+Info](#)

Observatorio Igualdade Emprego [+Info](#)

Estudos e informes que visibilizan as fendas de xénero no mercado laboral e no emprendemento.

Centro de Datos para Defensoras e Defensores de Xénero [+Info](#)

As mulleres do mundo. Tendencias e estatísticas (EN) [+Info](#)

Mapeo do teito de cristal das rexións europeas [+Info](#)

Institucións sociais e índice de xénero (EN) [+Info](#)

FERRAMENTAS DE IGUALDADE

Recursos contra as violencias machistas da UVigo [+Info](#)

Programas de voluntariado de acompañamento a mulleres en procesos de violencia de xénero na UVigo

En [Ourense](#) e [Vigo](#).

CIM- Centros de Información ás Mulleres
Servizos municipais de atención psicolóxica, xurídica e social para mulleres. [+Info](#)

- CIM Vigo
Rúa Romil núm. 20
986 293 963
- CIM Ourense
Rúa Ensino núm. 24
988 393 191
- CIM Pontevedra
Praza José Martí, 3º andar
900 119 741 e 986 864 825

Oficinas de atención á vítima (nas tres cidades) [Cita previa](#)

Guía de dereitos, recursos e servizos para as mulleres galegas. FEGAMP, 2023 [+Info](#)

APP Galegas con Recursos: directorio de recursos para mulleres vítimas de violencia de xénero [+Info](#)

Acordo da Conferencia Sectorial de Igualdade relativo á acreditación das situacións de violencia de xénero [+Info](#)

Guía de intervención con menores que sofren ou teñen sufrido unha situación de violencia de xénero (ES) [+Info](#)

Guía de promoción da investigación sensible ao xénero [+Info](#)

Guía de actuación fronte á violencia machista [+Info](#)

Guía de dereitos das mulleres vítimas de violencia de xénero [+Info](#)

Guía de dereitos para mulleres refuxiadas que poidan estar sufrindo violencia machista [+Info](#)

Lei de mellora da protección das persoas orfas vítimas da violencia de xénero [+Info](#)

Información do Estado sobre a violencia vicaria [+Info](#)

Rede de mulleres veciñais contra os Malos Tratos [+Info](#)

Rúa Oliva, 12. Vigo. Teléfono: 986 222 328.
Atención ás vítimas: 606 929 137.

Grupo de mulleres de Vigo que presta atención, apoio e acompañamento ás mulleres no proceso de separación e de ruptura coas situacións derivadas da violencia de xénero.

Axuda de pago único e indemnización para mulleres vítimas de violencia de xénero. [Ano 2023](#)

Indemnización económica para fillas e fillos menores de 30 anos de vítimas mortais por violencia de xénero, no marco do Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero. [Ano 2023](#)

Axudas periódicas para mulleres que sofren violencia de xénero. [Ano 2023](#)

Axudas para a atención integral a persoas en situación de explotación sexual ou vítimas de trata. [Ano 2023](#)

Unha Unión da igualdade: Estratexia para a Igualdade de Xénero 2020-2025 [+Info](#)

Normativa estatal en vigor en materia de igualdade de xénero [+Info](#)

Normativa autonómica en vigor en materia de igualdade de xénero [+Inf](#)